

DANICS, Štefan, STRNAD, Štěpán. *Aspekty bezpečnosti*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. ISBN 978-80-7251-455-7.

Jan Kyselák^a

Bezpečnost je v současné době velmi frekventovaným pojmem. Bez nadsázky je možno konstatovat, že prolíná všemi oblastmi našeho života. Každá země má svou strategii bezpečnosti, na základě které si také vytváří vlastní propracovaný a co možná nejefektivnější systém jejího zajištění. Česká republika není v tomto směru výjimkou, vždy takovýto systém měla a vždy se ho snažila rozvíjet v závislosti na analýze a predikci bezpečnostních hrozeb a rizik. Tyto hrozby a rizika se především po zániku bipolárního systému neustále mění a vyvíjejí, výrazně je v současné době formuje zejména sled události posledních měsíců či roků spojených s rozsáhlou migrační krizí, teroristickými útoky, extremismem, radikalismem apod. To potvrzují i autoři v úvodu materiálu:

„Jednak se proměňuje mocensko-politické uspořádání ve světě, od univerzálního k multipolárnímu, přičemž se mění i samotní aktéři světové politiky. A zároveň se proměňují bezpečnostní hrozby, které se prolínají, umocňují a prostupují hranice států, respektive se stále více globalizují.“

Každý stát se samozřejmě snaží uvedené hrozby eliminovat všemi možnými dostupnými prostředky a způsoby. Jednou z cest je také důsledná příprava odborníků pro tuto oblast. Publikovaný materiál *Aspekty bezpečnosti*, jenž je výstupem autorské dvojice Štefan Danics a Štěpán Strnad (oba příslušníci Katedry společenských věd Fakulty bezpečnostního managementu Policejní akademie České republiky v Praze), by měl právě k tomuto napomoci.

S prvním ze spoluautorů jsme měli možnost se setkat již vícekrát. Znamé jsou jeho publikace nejenom z oblasti bezpečnosti, ale také politologie, sociologie, extremismu apod. Druhý ze spoluautorů je odborné veřejnosti poněkud méně známý, to se však nijak neodráží na kvalitě zpracovaného díla, čítajícího necelých sto padesát stran textu a členěného do čtyř kapitol logicky na sebe navazujících.

V první kapitole je diskutován nejen vlastní pojem bezpečnosti, ale také pojmy, které s touto oblastí úzce souvisí - hrozby, riziko, zranitelnost apod. V závěru této části jsou rozebrány jednotlivé dimenze bezpečnosti, jež jsou doplněny o některé další dimenze, v odborných kruzích aktuálně diskutované, jako je energetická bezpečnost,

^a Department of Emergency Management, University of Defence, Brno, Czech Republic. E-mail: jan.kyselak@unob.cz.

technologická a infrastrukturní nebo bezpečnost kulturní či bezpečnost kyberprostoru. Pojetí rozdělení a deskripce těchto dimenzí vycházející z tzv. kodaňské školy se v této publikaci na rozdíl např. od *Mezinárodní bezpečnosti na počátku 21. století* od Jana Eichlera mírně liší, což samozřejmě není žádným negativem.

Další kapitola je věnována vybraným přístupům a konceptům bezpečnosti. Zmiňuje tradice v teorii mezinárodních vztahů vyjadřujících se k bezpečnosti, vybrané koncepty bezpečnosti, přibližuje přístupy tří nejvýznamnějších škol, které se problematikou bezpečnosti zabývají - školy Kodaňské, Pařížské a Aberystwythske. Krátce také rozvádí teorii bezpečnostních komplexů a geopolitické pojetí státu a mezinárodní politiky.

Obsahem třetí, vůbec nejrozsáhlejší části je problematika bezpečnostní politiky v nadnárodním i republikovém pojetí. Úvod poskytuje dostatečný prostor pro vysvětlení pojmu bezpečnostní politika, následně vymezuje místo a úlohu v oblasti bezpečnostní politiky takových institucí, jako je Organizace spojených národů, Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropská unie nebo Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Prostor v této části materiálu byl oprávněně poskytnut i otázkám soudobé bezpečnostní politiky našeho státu. Zdůrazněny zde jsou mj. identifikované specifické hrozby pro bezpečnost České republiky zakotvené v aktuální Bezpečnostní strategii, jakož i prioritní oblasti vnitřní bezpečnostní politiky naší země. Drobné názvoslovné pochybení v této kapitole nesnižuje v žádném případě její kvalitu, použití znaků jednotlivých institucí nebo vlajky České republiky je však možno považovat za nadbytečné.

Poslední, čtvrtá část poskytuje základní informace o bezpečnostním systému našeho státu. Po vymezení zásadních pojmů této oblasti se již zbytek této rozsahem nevelké kapitoly věnuje konkrétní struktuře bezpečnostního systému našeho státu, právním normám a také vybraným subjektům a plánům, jež podporují funkčnost tohoto systému. Problematice bezpečnostních rad a krizových štábů jednotlivých úrovní a jejich činnosti mohl být věnován poněkud širší prostor. Uvedený přehled vybraných jak tuzemských, tak i zahraničních vědecko-výzkumných pracovišť zabývajících se problematikou bezpečnosti lze hodnotit jedinečně kladně.

Uvedený studijní materiál je velmi přehledný a také čtivý. Je zpracován s velkou pečlivostí a se smyslem pro detaily. Všechny kapitoly jsou doplněny otázkami k opakování a seznamem literatury, o kterou se autoři opírali při jejich zpracování. Tento seznam lze chápat i jako další doporučenou literaturu ke studiu dané problematiky. Autoři při zpracování vycházeli z aktuálních podkladů. Svým obsahem musí dílo zákonitě zaujmout nejen primární cílovou skupinu - což jsou studenti Policejní akademie České republiky v Praze, ale také všechny ostatní, kteří se oblastí bezpečnosti zabývají jak profesně, tak i např. v rámci vlastního vzdělávání. Jediné, co snad v publikaci absentuje, je uvedení některých případů ohrožení či narušení bezpečnosti v národním měřítku a jejich řešení prostřednictvím bezpečnostního systému České republiky, eventuálně případů vztahujících se k ohrožení mezinárodní bezpečnosti a způsoby jejich eliminace zapojením nadnárodních institucí. Je ale dost možné, že právě tyto případy a jejich podrobná analýza budou součástí cvičení nebo seminářů vedených autory publikace v rámci předmětů, zabývajících se touto tematikou.

Zájemci mají možnost se s tímto výstupem detailně seznámit na knihovně Policejní akademie České republiky v Praze či u příjemců povinných výtisků (Národní knihovna

Praha, Moravská zemská knihovna v Brně, Vědecká knihovna v Olomouci), popř. mohou řešit dočasné zapůjčení prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby.